

Storytelling on Labour Law

เรียบเรียง - อรรถพล มนัสไพบุคลย์

หยิก เมืองแมน/แทน พันทาง/จ่าง ตระกูล/พูน ไพริน/ถวิล จำเพาะ
ผาด มະนาว/พริ้ว สະแอก/แตร ตะโพน/โพน บ้านคุ้ม/โทคุม/ทองดี กระทบ

เรื่องที่ 21 : ห้ามทำงานกับคู่แข่ง

Story

สัญญาจ้างของบริษัทเก่าที่
พูน ไพริน เพิ่งลาออกมา

มีข้อหนึ่ง ห้ามทำงานกับบริษัท
ที่เป็นคู่แข่งทางธุรกิจของนายจ้าง

สัญญาลักษณะนี้ ใช้บังคับได้
หรือไม่??!

“ดิฉันกลัวบริษัทเก่าฟ้องคะ
ที่ผิดสัญญา มาทำงานกับที่นี่ ! เพราะ
เป็นธุรกิจแบบเดียวกัน” พูน ไพริน
พนักงานปฏิบัติการ ฝ่ายผลิตรถยนต์
ขอความเห็นจากนายจ้างใหม่

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง :

พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาตรา 14/1 สัญญาจ้างระหว่าง
นายจ้างกับลูกจ้าง ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบ หรือคำสั่งของ
นายจ้างที่ทำให้นายจ้างได้เปรียบลูกจ้างเกินสมควร ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้
สัญญาจ้าง ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ระเบียบ หรือคำสั่งนั้น มีผลใช้บังคับ
เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณี

พ.ร.บ. ว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 มาตรา 5 ข้อตกลง
จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการประกอบอาชีพการงานหรือการทำนิติกรรมที่
เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้าหรือวิชาชีพซึ่งไม่เป็นโมฆะ แต่เป็นข้อตกลงที่
ทำให้ผู้ถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพต้องรับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตาม
ปกติ ให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่เป็นธรรมและพอสมควรแก่กรณีเท่านั้น ฯลฯ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 40 บุคคล
ย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ฯลฯ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 150 การใดมีวัตถุประสงค์
เป็นการต้องห้ามชัดแจ้งโดยกฎหมายเป็นการพันวิสัยหรือเป็นการขัดต่อความ
สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การนั้นเป็นโมฆะ

ตัวอย่างคำพิพากษากฎีกา :

คำพิพากษากฎีกาที่ 8570 – 8572 / 2552

ลูกจ้างคนหนึ่ง ทำงานในตำแหน่งพนักงาน
ได้ตอบจดหมายระหว่างประเทศด้านสิทธิบัตร
ลูกจ้างคนที่สองและคนที่สาม ทำงานในตำแหน่ง
เลขานุการทนายความ มีหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้อง
กับเอกสารและงานอื่น ๆ ตามที่ทนายความ
มอบหมายในสำนักงานกฎหมายของนายจ้าง
แม้ลูกจ้างทั้งสามคนจะสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ
ของลูกจ้างได้ก็เนื่องมาจากการทำงานในหน้าที่
ตามปกติให้แก่ นายจ้าง

ลูกจ้างทั้งสามไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ความ
สามารถ ความชำนาญหรือเทคนิคพิเศษ ไม่ใช่
หน้าที่สำคัญที่จะมีผลกระทบต่อ
ดำเนินการของนายจ้าง หรือก่อความเสียหาย
แก่นายจ้างได้ ข้อสัญญาระหว่างนายจ้างกับ
ลูกจ้างทั้งสามในส่วนที่ห้ามมิให้ลูกจ้างเข้าทำงาน
ในสำนักงานกฎหมายอื่นในกรุงเทพมหานคร
ภายในระยะเวลาอย่างต่ำ 2 ปี หลังจากพ้นสภาพ
การเป็นพนักงานของนายจ้าง เป็นข้อตกลงที่
เป็นไปเพื่อรักษามูลประโยชน์แก่นายจ้างเพียง
ลำพังฝ่ายเดียวและเกินสมควร ขัดต่อความสงบ
เรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นโมฆะ
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา
150 ไม่อาจใช้บังคับแก่ลูกจ้างทั้งสาม

ไม่ใช่หน้าที่สำคัญที่จะมีผลกระทบต่อ ต่อการดำเนินการของนายจ้าง

หรือก่อความเสียหายแก่นายจ้างได้

วิเคราะห์คำพิพากษากฎีกา เพื่อนำไปใช้ในทางปฏิบัติ :

1. สัญญาห้ามทำงานกับคู่แข่ง ใช้ไม่ได้กับลูกจ้าง
ทั่ว ๆ ไปที่ไม่ใช่หน้าที่สำคัญที่จะมีผลกระทบต่อ
ดำเนินการของนายจ้าง
2. หากเป็นลูกจ้างในตำแหน่งสูง มีหน้าที่สำคัญที่จะ
มีผลกระทบต่อดำเนินการของนายจ้าง ใช้บังคับ
ได้ ด้วยหลักเจตนาของผู้สัญญาเป็นสำคัญ
3. พนักงานที่มีหน้าที่ด้านงานขาย ต้องติดต่อลูกค้า
แม้จะเป็นพนักงานตำแหน่งไม่สูงนัก อาจเป็นพนักงานขาย
ระดับปฏิบัติการ ก็อาจมีโอกาสถูกทำสัญญาห้าม
ทำงานกับคู่แข่งและมีผลบังคับใช้ได้

4. การจะถือว่าสัญญาห้ามทำงานกับคู่แข่ง ใช้บังคับได้ ต้องไม่ปิดทางทำมาหากินของลูกจ้างโดยเด็ดขาด ต้องมีหลักพื้นที่ และหลักระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น ห้ามทำงานเฉพาะกรุงเทพมหานคร และมีระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี เป็นต้น หรือหากจะไปทำกับคู่แข่ง ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญา ถือว่าไม่ได้ปิดทางทำมาหากินโดยเด็ดขาด
5. แม้จะเป็นสัญญาที่บังคับใช้ได้กับลูกจ้างบางกรณี แต่เนื่องจากเป็นสัญญาจำกัดสิทธิ ต้องตีความโดยเคร่งครัด ต้องพิจารณาข้อห้ามในสัญญานั้นว่าเขียนอย่างไร

ตัวอย่างคำพิพากษาฎีกาที่ 2169 / 2557 ข้อสัญญาห้ามไปประกอบกิจการหรือเข้าร่วมประกอบกิจการใด ๆเอง อันเป็นการแข่งขันกับธุรกิจของนายจ้าง ภายในระยะเวลา 1 ปี หลังลูกจ้างลาออกแค่ 1 เดือน ลูกจ้างไปทำงานเป็นลูกจ้างของธุรกิจเช่นเดียวกับที่เป็นคู่แข่ง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “การเป็นลูกจ้าง ไม่ใช่ เป็นการประกอบกิจการ หรือ เข้าร่วมประกอบกิจการ” ไม่ถือว่า ลูกจ้างผิดสัญญา

คำพิพากษาฎีกาที่ 2879 / 2557 ข้อสัญญาระบุไว้ว่า ภายในเวลา 2 ปี นับแต่สัญญาจ้างสิ้นสุดลง ลูกจ้างจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งทางตรงหรือทางอ้อมกับบริษัทอื่นที่มีลักษณะงานหรือประกอบธุรกิจประเภทเดียวกันหรือมีลักษณะเป็นการแข่งขันกับโจทก์ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้าง เจ้าของ ผู้ถือหุ้น ที่ปรึกษา หรือกรรมการ

หากเขียนแบบนี้ การที่ลูกจ้าง เข้าไปทำงานเป็นลูกจ้างของนายจ้างอื่นที่ทำธุรกิจเช่นเดียวกัน เป็นคู่แข่งของนายจ้าง ถือว่าลูกจ้างผิดสัญญา

เจตนาของคู่สัญญา
เป็นวิญญานแห่งเอกสาร

อรรถพล มนัสไพบุลย์
สำนักกฎหมาย บริษัท กรุงเทพนิติการ จำกัด

